

Analiza osób bezrobotnych korzystających ze środków na rozwój małej i średniej przedsiębiorczości

Stworzenie własnej firmy staje się współcześnie coraz atrakcyjniejszą formą realizacji kariery zawodowej i życiowej. W kategoriach indywidualnych daje szansę samodzielności działania oraz samorealizacji planów i marzeń człowieka przedsiębiorczego. Z perspektywy społecznej jest drogą do nowych produktów i usług, tworzenia nowych miejsc pracy oraz podnoszenia ogólnego dobrobytu. Utworzenie przedsiębiorstwa, dla młodych osób o przedsiębiorczych predyspozycjach jest szansą uniknięcia frustracji poszukiwania pracy najemnej oraz podjęcia życiowej przygody. Osoby starsze podejmujące decyzje o podjęciu pracy na własny rachunek będą miały szansę powrotu na rynek pracy. W każdym przypadku decyzja o założeniu firmy pociąga za sobą ryzyko określonych zobowiązań i konsekwencji finansowych. Nie może to, więc być działanie nieprzemyślane, bez przygotowania merytorycznego i wiedzy na temat funkcjonowania rynku. Działania podejmowane w ramach tego celu mają za zadanie wskazać bezrobotnym problemy, z którymi musi zmierzyć się początkujący przedsiębiorca, ale również wskazać możliwości uzyskania pomocy w procesach założycielskich w zakresie doskonalenia wiedzy, wsparcia finansowego. Ostatnim etapem działania jest wsparcie finansowe poprzez udzielanie bezrobotnym jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, co ułatwi osiągnięcie biznesowego sukcesu.

Działania podejmowane w analizowanym okresie dotyczyły budowy efektywnego systemu informacji o oczekiwaniach i warunkach stawianych przez pracodawców przyszłym pracownikom, kształtowania zdolności adaptacyjnych osób bezrobotnych do warunków zmieniającego się rynku pracy, świadczenia usług doradczych dla pracodawców w zakresie pomocy w doborze odpowiednich kandydatów do pracy, świadczenia pośrednictwa pracy dla pracodawców, promowania samozatrudnienia wśród osób bezrobotnych, doposażenia stanowiska pracy dla pracodawców tworzących nowe stanowiska pracy, udzielania środków na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej.

W Miejskim Urzędzie Pracy w Lublinie według stanu na koniec grudnia 2009r. zarejestrowanych było 14.784 bezrobotnych w tym 5.949 osób (tj. 40,2%) .

Na dzień 31 grudnia 2009r. stopa bezrobocia dla miasta Lublina kształtowała się na poziomie 9,3% dla województwa lubelskiego –12,8%, dla kraju – 11,9%. W porównaniu

do sytuacji sprzed roku wysokość tego wskaźnika wzrosła o 1,9 punktu procentowego dla miasta Lublina.

Analizując płynność bezrobocia należy stwierdzić, iż na przestrzeni 2009r. zarejestrowanych zostało 20.629 bezrobotnych ogółem z tego 5.401 osób bezrobotnych rejestrowało się po raz pierwszy oraz po raz kolejny do rejestracji zgłosiło się 15.228 osób. W 2009 roku z ogółu bezrobotnych 17.427 wyrejestrowanych z powodu podjęcia pracy z ewidencji wyłączono 6.393 osoby (36,7% ogółu wyrejestrowanych podjęło pracę).

Miejski Urząd Pracy w Lublinie wspiera lokalnych przedsiębiorców dysponując środkami Funduszu Pracy. Wsparcie otrzymują:

A) Przedsiębiorcy/ pracodawcy poprzez :

- refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia nowego stanowiska pracy,
- prace interwencyjne w tym z doposażeniem

B) Osoby bezrobotne poprzez:

- środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Sytuacja na lokalnym rynku pracy zależy nie tylko od tego, czy i w jakiej skali powstają na nim nowe przedsiębiorstwa, ale także od możliwości rozwoju już tych istniejących. Pracodawcy czy przedsiębiorcy z roku na rok chętniej, mimo uciążliwej procedury ich pozyskania, korzystają ze środków publicznych zatrudniając osoby bezrobotne. Ukształtowana tendencja, jak wskazują dane lokalne rynku pracy, ma szansę utrzymać się w najbliższej przyszłości.

W 2009 roku promowano samozatrudnienia wśród osób bezrobotnych między innymi podczas rozmów doradczych, dotyczących planowania drogi zawodowej osób zgłaszających się doradcy zawodowego. Często osoby mające trudności ze znalezieniem pracy (wiek, kwalifikacje) podejmowały decyzję o uruchomieniu własnego przedsięwzięcia. Po złożeniu wniosku, osoba była poddawana badaniom psychologicznym dotyczącym potwierdzenia predyspozycji i preferencji zawodowych. W 2009 roku pod powyższe potrzeby przebadano 776 osób

Rozwiązania wprowadzone przez przepisy mają na celu ułatwienie rozpoczęcia działalności przez przedsiębiorców, zwłaszcza małych i średnich. Złożenie jednego wniosku upraszcza procedury związane z rejestracją działalności gospodarczej, a konieczność przekazania przez organ ewidencyjny wniosku wraz z zaświadczeniem potwierdzającym wpis do ewidencji działalności gospodarczej w ciągu trzech dni odpowiednio do Urzędu

Statystycznego, Urzędu Skarbowego oraz ZUS/KRUS przyspiesza rozpoczęcie działalności przez przedsiębiorcę.

Takim właśnie ułatwieniem przy załatwieniu spraw jest inicjatywa Urzędu Miasta. Zawarto z odpowiednimi jednostkami porozumienia dotyczące współpracy w zakresie prowadzenia punktu obsługi interesantów zwanego „Lokalnym Okienkiem Przedsiębiorczości” w Urzędzie Miasta Lublin.

Na terenie Lublina zarejestrowanych jest 103352 przedsiębiorców, z tego ok. 42000 wpisów jest nadal aktualnych według ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Urząd Miasta. W 2009 roku dokonano 3376 nowych wpisów, wykreślono 2900 wpisów. Ponadto w 2009r. -2626 przedsiębiorców złożyło wnioski o zawieszenie działalności gospodarczej oraz 880 o wznowienie zawieszonych działalności.

Udział MUP w rozwoju lokalnej przedsiębiorczości

Miejski Urząd Pracy realizując zadania samorządu powiatowego w zakresie polityki rynku pracy, wyszczególnione w art. 9 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ma za zadanie m.in. inicjowanie tworzenia nowych miejsc pracy poprzez refundowanie pracodawcy kosztów ich wyposażenia lub doposażenia oraz współuczestniczenie w kosztach zatrudnienia skierowanych bezrobotnych jak i udzielanie pomocy bezrobotnym w podejmowaniu działalności na własny rachunek np. przyznanie środków z Funduszu Pracy na uruchomienie działalności gospodarczej.

Udział MUP w procesie powstawania nowych przedsiębiorców

O środki Funduszu Pracy na rozpoczęcie działalności gospodarczej mogą ubiegać się:

- osoby bezrobotne na podjęcie działalności gospodarczej,
- osoby podlegające ubezpieczeniu społecznemu rolników, z którymi stosunek pracy lub stosunek służbowy został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy na podjęcie pozarolniczej działalności lub na zakup ziemi, nie wyłączając działalności wytwórczej lub usługowej związanej z rolnictwem.

Bezrobotnemu mogą być przyznawane środki na podjęcie działalności gospodarczej w wysokości maksymalnej do 5-krotności przeciętnego wynagrodzenia. Niższe progi wielkości środków obowiązują gdy działalność jest podejmowana na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych w rozumieniu przepisów ustawy o spółdzielniach socjalnych. Środki publiczne wspomagają start małych firm. Mogą być przeznaczone na zakup środków trwałych, materiałów, towarów, pozyskania lokalu, urządzeń i usług niezbędnych do rozpoczęcia własnej działalności w tym na pokrycie kosztów związanych z promocją i reklamą podejmowanej działalności.

MUP prowadzi systematycznie kampanię informacyjną o promocji przedsiębiorczości.

Osobom bezrobotnym udostępniano informacje o warunkach, zasadach ubiegania się o dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Ponadto zainteresowani uczestniczyli w Spotkaniach Informacyjnych. W 2009 roku w 10 Spotkaniach Informacyjnych uczestniczyło ogółem 107 osób. W 2009 roku osoby zarejestrowane w MUP korzystały z jednorazowych bezzwrotnych środków na podjęcie działalności gospodarczej finansowanych z różnych źródeł (FP, PFRON, FFS).

W 2009 roku spośród 1002 złożonych, do finansowanie przez FP lub EFS, wniosków przez osoby bezrobotne umowę zawarto z 615 przyszłymi przedsiębiorcami. Oznacza to, że w okresie ostatniego roku przy pomocy środków publicznych, powstało kolejnych 615 nowych przedsiębiorców.

W 2009 roku najwięcej sfinansowano miejsc w sekcji usługi tj. gastronomiczne, budowlane, fotograficzne oraz taxi. Nowi przedsiębiorcy często podejmowali działalność gospodarczą także w sekcji PKD handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego.

Przedsiębiorcy wyposażający nowe miejsca pracy

W 2009 roku udzielano informacji pracodawcom o warunkach i zasadach ubiegania się o środki na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy. W trakcie wizyt przekazywano informacje odnośnie możliwości uzyskania środków na wyposażenie stanowiska pracy dla osób bezrobotnych. Odpowiednia informacja została umieszczona na stronie internetowej MUP. W okresie 2009 roku współfinansowano z różnych źródeł (tj. w tym Fundusz Pracy) tworzenie nowych miejsc pracy. Do Urzędu wpłynęło 160 wniosków o zawarcie umowy na refundację ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia stanowiska pracy.

W ramach 72 umów zawartych z przedsiębiorcami utworzono 81 miejsc pracy objętych refundacją kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy. Ponadto przeprowadzono 102 kontrole w siedzibach pracodawców. Pracodawcy zatrudniający osoby niepełnosprawne mogli korzystać ze zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej także ze środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W 2009 roku najwięcej przedsiębiorcy korzystających ze wsparcia w ramach refundacji kosztów doposażenia wyposażenia miejsca pracy prowadziło działalność głównie w usługach, handlu. Przedsiębiorcy pobierali środki Funduszu Pracy na wyposażenie m.in. stanowisk: magazynier, samodzielny księgowy, mechanik samochodowy, handlowiec, sekretarka, pomoc

kuchenna, asystentka stomatologiczna, monter instalacji CO 2, stolarz, elektromechanicy, grafik komputerowy.

Zakończenie

Szeroko rozumiana przedsiębiorczość jest jednym z głównych elementów rozwoju gospodarki. Powstawanie nowych przedsiębiorstw jest zasługą czynników przyciągających jak rosnący popyt w danych sekcjach, regionach, konkurencyjność itp. Istotne znaczenie mają także rozwiązania w systemie podatkowym i dostęp przedsiębiorców do źródeł finansowania.

Generalnie w 2009 roku najwięcej sfinansowano miejsc w sekcji usługi tj. gastronomiczne, budowlane, fotograficzne oraz taxi. Nowi przedsiębiorcy często podejmowali działalność gospodarczą także w sekcji PKD handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego.

Doradcy zawodowi udzielili pomocy zarówno osobom bezrobotnym jak i pracodawcom w doborze kandydatów do pracy, z zastosowaniem określonych ustawą zasad: dostępności, dobrowolności, poufności i ochrony danych osobowych. Jednak usługa ta jest nadal mało popularna wśród pracodawców, gdyż w 2009 roku zanotowano 1 przypadek zgłoszenia się pracodawcy z prośbą o pomoc w doborze kandydatów do pracy wymagających szczególnych predyspozycji.

Kontynuacja przez MUP wspierania rozwoju przedsiębiorczości jest konieczna, a stałe zwiększenie środków na ten cel będzie służyć rozwojowi lokalnej gospodarki.

Miejski Urząd Pracy w Lublinie badał losy przedsiębiorców, którzy otrzymali środki w 2007 roku środki na podjęcie działalności gospodarczej. Badania wykazały, iż po upływie wymaganych 12 m-cy samozatrudnienia czy działalność jest. Utworzone w ten sposób miejsca pracy są bardzo trwałe nadal prowadzone w 80%.

Na stronie internetowej www.mup.lublin.pl umieszczono wyniki badań w zakładce: Analizy → statystyki i sprawozdania w 2008 roku *Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości - kierunki alokacji Funduszu Pracy - Informacja za okres 2007 - I półrocze 2008 r.*

Reasumując powyższe należy stwierdzić, że miejsca pracy tworzone w oparciu o środki publiczne, choć są dość kosztowne ich trwałość i wpływ na lokalną gospodarkę jest bardzo duży. Dlatego też dodatkowe środki Funduszu Pracy są niezbędne i konieczne dla Lublina.